

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies duodecimus, decimus tertius et decimus quartus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1868

De S. Opilio Diacono Confessore Placentiæ In Italia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71232)

AUCTORE
C. B.

implorari; implorare autem per Sanctorum merita
divinam Clementiam eisdem qualicumque cultu Co-
litis proprio venerari est. Nec quin hodieque,

quod Ferrarius e dictis ætate sua factum prodit, fe-
stiva S. Juliani lux quotannis Laude XII Octobris
die colatur, dubitandum reor.

D

DE S. OPILIO DIACONO CONFESSORE

PLACENTIÆ IN ITALIA.

SYLLOGE.

J. B. F.

De Sancti cultu, gestis, ac tempore, quo floruisse et obiisse creditur.

B
SECULO V.

S. Opilius
Placentiæ
hac die Offi-
cio proprio.

Placentia, nobilis Gallia: Cisalpinæ ad Pa-
dum fluvium urbs episcopalis, S. Opilium
die XII Octobris colit Officio ritus duplicis,
ut liquet ex Placentinæ ecclesiæ Officiis
propriis, a Sacra Rituum Congregatione die XXIII
Martii anno MDCII et XV Aprilis MDCIII Romæ ap-
probatis et Claudii Rangoni ejusdem ecclesiæ anti-
stitis jussu anno 1635 impressis, ubi ad XII Octo-
bris Officium duplex de S. Opilio præscribitur, et
additur: Quievit in Domino quarta Idus Octo-
bris, tota facie mirum in modum radiante, ejus-
que corpore (quod in æde beati Antonini, cui
tam assidue sancteque inservierat, honorifice
conditum fuit) suavissimum odorem spirante.
Sancti nostri memoriam ad hunc diem etiam cele-
brat Ferrarius in ambobus suis Sanctorum Catalo-
gis. Ac id quidem in horum altero. Generali nempe,
paucis his verbis facit: Placentiæ S. Opilii diaco-
coni. Plura autem dat in Catalogo Sanctorum Ita-
liæ, sed ea mox ex Officio, ex quo ille sua deprom-
psit, lectori legenda proponam. Castellanus, qui in
Martyrologio Universali de sancto Opilio nullam
mentionem facit, in laudati Operis Supplemento il-
lum non duodecima, sed prima Octobris die sequen-
tibus verbis celebrat: Placentiæ ad Padum S.
Opilii diaconi, cujus corpus in dictæ civitatis ec-
clesia, S. Antonio dicata, quiescit. Laudatum Ca-
stellanum, qui hunc est Indice ad Ferrarii Catalo-
gum Sanctorum Italiæ, ubi Sanctus noster prima
Octobris die notatur, verisimiliter hausit, in assi-
gnanda ipsius obitus die haud sequimur, verum ad-
hærentes Ferrario, qui tum in Generali, tum in
Particulari Sanctorum Italiæ Catalogo S. Opilium
ad duodecimam Octobris diem, ut statim vidimus,
recte annuntiat, Sanctum nostrum eadem etiam
Octobris die mortalem vitam cum immortalis com-
mutasse, cum Officiis propriis Placentinis dicimus.

quod hic de-
scribitur,

2 Quod modo ad S. Opilii gesta spectat, ea Pe-
trus Maria Campi in Historiæ Placentinæ, Italice
scriptæ, parte prima pluribus verbis refert; at cum
non alias Sancti nostri res præclare gestas (si qua-
dam miracula, post ipsius ex hac vita migratio-
nem patrata, quæ lectori risum potius quam pieta-
tem movent, exceperis) quam quæ in ipsius Officio

continentur, laudatus Campi sine vade enarret,
ipsius lucubrationem hic recudere, necesse haud du-
xi; accipe modo præclara Sancti nostri facta, quæ
in citato Officio recitantur, cujus quarta et quin-
ta lectiones sic concinnatæ sunt: LECTIO IV. Opi-
lius diaconus, ab ineunte ætate pietati deditus,
Placentiæ claruit: interfuit translationi corporis
sancti Antonini martyris, acolyti officio functus.
Adolescens ita divino igne accensus erat, ut ni-
hil aliud, nisi cœlestia ejus animus meditaretur.
Tanto templi sancti Victoris, quod nunc sancti
Antonini dicitur, desiderio tenebatur, ut inde
vix umquam discederet, jejunii et obsecrationi-
bus Deo serviens die noctuque, sæpissime etiam
totos dies jejunus transigens, quæ pro reficiendis
viribus mater illi mittebat, egenis libenti animo
elargiebatur, cibo alio longe præstantiore, pia
meditatione et assidua sacrarum literarum le-
ctione usus.

3 LECTIO V. Quanta vero humilitate et man-
suetudine, patientia quoque ac vigilantia, cæte-
risque virtutibus enituerit, vix oratione ulla ex-
plicari potest: admirandus enim omnibus ob-
singulares ejus virtutes erat. Cum aliquando in
cellula sua oraret, vidit Gelasius frater natu mi-
nor angelorum multitudinem cum eo loquentem,
simulque vocem audivit: « Sinite parvulos ve-
nire ad me; talium est enim regum cœlorum. »
Signis autem ac miraculis sanctus Opilius illu-
stris fuit; ægrotos enim sanavit, dæmones ex
hominum corporibus ejecit, aliaque multa mira-
biliter egit, quibus illius sanctitatem notam Deus
esse voluit. Denique beatus Vir bonorum operum
meritis cumulatus, quievit in Domino quarto
Idus Octobris, tota facie mirum in modum ra-
diante, ejusque corpore (quod in æde beati An-
tonini, cui tam assidue sancteque inservierat,
honorifice conditum fuit) suavissimum odorem
spirante. Hujus etiam translationis memoria,
in eadem ecclesia olim a Fabritio episcopo Pla-
centino solemniter acta est, quotannis ibidem
sexto Idus Maii recolitur. Hæc in Officio, ad quæ
obsero sequentia. De S. Antonio martyre hic me-
morato, apud nos actum est ad diem IV Julii; de

quotannis
colitur.

F

S.

A S. Gelasio, Sancti nostri fratre natu minore, ad diem iv Februarii. Fabritius, qui S. Opilii corpus solemniter festo transtulisse hic dicitur, teste Ughello in Catalogo episcoporum Placentinorum tomo 2 Italiae Sacrae col. 233 editionis novissimae, Placentinam cathedram ab anno 1476 usque ad annum 1508 occupavit.

Tempus, quo floruisse

4 Hæc de Sancti nostri cultu rebusque gestis dicta sufficiant. Restat, ut, quo tempore ecclesiam Placentinam cum acolythi, tum diaconi ministerio S. Opilii illustrarit, et quo tempore ad meliorem vitam translatus fuerit, indagemus. In citato Officio, ipsum translationi corporis S. Antonini martyris, acolythi munus obeuntem, interfuisse legimus; verum nullam ibidem notam chronologicam, qua tempus, quo sacrae illæ exuvie solemniter elevatae fuerint, determinari possit, est reperire. Similiter Acta S. Sabini sive Savini, diocesis Placentinae episcopi, in nostro Opere ad diem xvii Januarii edita, S. Antonini corpus abs hoc sancto antistite inventum et solemniter festo translatum fuisse, testantur; at eadem Acta nullatenus tempus, quo hæc translatio celebrata fuerit, expriment. Ex his proinde nec tempus nec annum, quo sub S. Sabino Sanctus noster acolythi munere functus fuerit, definire possumus. Si tamen scriptoribus, qui hujus sancti antistitis meminere, fides sit adhibenda, fuit ille, ut etiam citato supra loco in nostro Opere dictum est, æqualis S. Ambrosii, atque, postquam per 45 circiter annos ecclesiam hanc rexisset, sub exitum quarti a Christi ortu seculi ex hac vita migravit. Hinc consequens fit, S. Opilium, quem sub S. Sabino acolythi munus exercuisse, modo constat, intra

supra dictos seculi quarti annos ecclesiam Placentinam exornasse.

5 Nunc in tempus, quo Sanctus noster mortalem vitam cum immortalis commutavit, inquiramus. Inter scriptores, qui S. Opilii meminere, haud convenit de anno, quo ad meliorem vitam translatus sit. Ferrarius in Annotatis ad Catalogum Sanctorum Italiae Sanctum nostrum circa annum 420 obiisse asserit: Castellanus ipsum circa 410 vivere desiisse, in margine notat: Petrus Maria Campi, quem supra laudavimus, illum reparatae Salutis anno 450, ætatis vero 41 (errat hic Campi, ætate provector S. Opilii obiit, si anno 450 adhuc in vivis exstiterit, cum seculo iv ipsum acolythi munus exercuisse ex dictis constet) ex hac vita migrasse scribit. Cui jam horum scriptorum, nullam ullius vetusti monumenti auctoritatem nullamque hujusce chronotaxis rationem allegantium, assentiendum sit, indicare non ausim. Interim certum est, S. Opilium post S. Sabinum obiisse, cum ipsius frater natu minor Gelasius, qui, ut in nostro Opere ad diem quartam Februarii videre est, Sancto nostro adhuc in terris

AUCTOR
J. B. F.
Nota 7.
et obiisse creditur.

B at eadem Acta nullatenus tempus, quo hæc translatio celebrata fuerit, expriment. Ex his proinde nec tempus nec annum, quo sub S. Sabino Sanctus noster acolythi munere functus fuerit, definire possumus. Si tamen scriptoribus, qui hujus sancti antistitis meminere, fides sit adhibenda, fuit ille, ut etiam citato supra loco in nostro Opere dictum est, æqualis S. Ambrosii, atque, postquam per 45 circiter annos ecclesiam hanc rexisset, sub exitum quarti a Christi ortu seculi ex hac vita migravit. Hinc consequens fit, S. Opilium, quem sub S. Sabino acolythi munus exercuisse, modo constat, intra

E

DE S. PANTALO SEU PANTULO

RAURACORUM EPISCOPO MARTYRE.

COLONIÆ AGRIPPINÆ.

SYLLOGE CRITICO-HISTORICA.

§ I. Nomen Sancti in Fastis sacris; ejus reliquæ in variis servatæ ecclesiis: difficultates a Schoëpffino propositæ: quos in illis convellendis ordo servandus

ANNO CDLI.

Quem ad diem 30 Augusti memorant Mss. Additiones Bruællenses ad Usuardum Greveni, et quem SS. Ursulæ et Sociis virginibus die 21 Octobris comitem addit Martyrologium Lubeco-Coloniense, S. Pantalum aut Pantulum hodie celebrant Martyrologium Basiliense anno 1584 editum, Petrus de Natalibus in Catalogo Sanctorum lib. ix, fol. 195, Ferrarius in Generali Sanctorum, qui in Romano Martyrologio desunt, Catalogo, Saussayus in Supplemento ad suum Martyrologium Gallicanum pag. 1180, Gelenius in Fastis piis et sacris, quos in libro de Co-

Sanctum, cujus nomen Fastis sacris inscriptum,

loniæ Agrippinensis Magnitudine pag. 658 et sequentibus vulgavit, Castellanus in suo Universali Sanctorum Martyrologio ac denique, qui Parisiense anno 1727 excusum Martyrologium contexit. Anuntiationem, qua hic Sancti nostri memoriam recolat, hic lectori, quod paucis multa complectatur, exhibeo. Sic habet: Quarto Idus Octobris sancti Pantalii, qui, Rauracorum episcopus, Basileæ sedisse creditur et Coloniae mortuus; unde caput ejus hac die Basileam relatum est. Itaque Sanctum nostrum tamquam præcipuum illius ecclesiæ patronum venerantur Alsatiæ, inquit Granddierus,

Tomus vi Octobris.

11

Novæ